

BARA NÅD

och

HELGELSENS VÄG

Einar Bäfverfeldt

© Einar Bäfverfeldt

Tryckt hos Författares Bokmaskin, Stockholm 2015

ISBN 978-91-637-9139-0

Där inte annat är angivet är bokens bibelcitater tagna från Svenska Folkbibeln.

BARA NÅD

INLEDNING

”Det är bara nåd!” kan man höra troende människor säga med en suck av tacksamhet och fromhet. Det ligger en god bekännelse i den sucken. Men det kan också vara ett slentrianmässigt uttryck för ytlig fromhet. Tänker vi alltid på vad det är vi säger? När det undslipper oss att ”det är bara nåd”, kan det bero på att det är så man säger i vissa fromma kretsar. Visst uttrycker det tro och innerlig förtrogenhet med det kristna budskapet samt tillit till hur Gud verkar i den enskildes liv: ”Tack för allt det goda, det vackra jag får ta del av. Det är bara av nåd.”

Men vad menar vi egentligen med nåd? Något positivt måste det vara. Är det fråga om en sorts snällhet, en överslätande attityd eller generositet? Guds nåd, det är väl detsamma som att ”Gud är kärlek”? Kanske går det att finna ett enkelt svar på internet. Vi skriver ”Guds nåd” i sökfältet. På en gång kommer det upp:

Nåd är i kristen uppfattning en Guds gåva till människor. Nåden skänkes fritt och villkorslöst i avsikt att leda människor till frälsning. Även skapelsen i sin helhet kan beskrivas som ett uttryck för Guds nåd – livet och livets uppehållande. (Wikipedia)

Nådens ordning

I kyrkans självärdstradition finns något som brukar kallas ”nådens ordning”, *ordo salutis* på latin. Paulus skriver i Rom. 8:28–30 om hur nåden verkar i den troendes liv. Den som Gud i förväg har känt har han kallat, format efter sin sons bild, förklarat rättfärdig och förhärligat. Paulus skriver att ”för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa” (vers 28).

I kyrkan har lärda sett detta som ett uttryck för hur den kristne formas genom sin tro på Gud. Det är en skildring av hur vi människor kommer till tro. Vi upplever en *kallelse* genom vår andliga längtan att finna mening i livet. Buden, *lagen* i Guds ord, och budskapet i *evangelium* ger oss *upplysning* om meningen med vårt liv. Det kan

leda till att vi *omvänder* oss, *föds på nytt*, blir *upprättade* och *rättfärdiggjorda* av nåd genom tron. Och i fortsättningen får vi växa, *rustade* till goda gärningar, för att en gång bli evigt *saliga* hos Gud. Kyrkofadern Augustinus har skrivit om detta. Reformatorn Luther har behandlat det. I Sverige har teologen Norborg, väckelsepredikanten Schartau, biskop Bo Giertz och andra skrivit om nådens ordning.

På en gång vidgas begreppet nåd. Redan skapelsen visar på Guds nåd, en gåva fritt given. Ingen har ju gjort sig värdig Guds skapelse eller förtjänat att bli till. Ingen kan åberopa något värde eller någon förtjänst för att motivera sin existens. Man måste säga att det är en oerhörd tanke som tränger sig in i debatten om människans värde, eller möter den som kämpar med meningen med, eller meningslösheten i, sitt liv. Mitt liv är en gåva av nåd! Att jag lever är en gåva som Gud skänker mig för sin egen skull. Jag är först och sist älskad av honom.

Nåd är gratis

Nåd heter på latin *gratia*. På svenska har det blivit ordet gratis, som betyder för intet, utan betalning eller ersättning. Nåd är en gåva för intet som ger liv och uppehåller liv.

När Paulus påminner om evangelium som Guds kraft till frälsning, också för hedningarna, i sitt brev till efesierna (Efesierbrevet), sammanfattar han på ett tydligt sätt hur ”Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek ... att han gjort oss levande tillsammans med Kristus. Av nåd är ni frälsta” (Ef. 2:4–5). Vidare skriver han:

Ty av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar, för att ingen skall berömma sig. Ty hans verk är vi, skapade i Kristus Jesus till goda gärningar, som Gud har förberett, så att vi skall vandra i dem. (Ef. 2:8–10)

Predestinationen, utkorelsen, är nåd

Gud visar oss barmhärtighet och han älskar oss. Han ger sin barmhärtighet och kärlek till oss. Och han gör det av nåd. Nåden är grunden för barmhärtigheten och kärleken. Det är av nåd vi är frälsta. Det är inte så att vi har gjort oss förtjänta av den genom något vi presterat. Frälsningen är en gåva av nåd, en nådegåva som innebär liv tillsammans med Jesus. Det är avsikten med frälsningen. Syftet är att vi skall vara en ny skapelse, och därmed ge uttryck för det nya livet genom att vi gör goda gärningar. Det har Gud redan berett oss till. Och det är detta som kallas för utkorelse, *predestination*. Vi måste förstå att det inte är fråga om att Gud gör skillnad på folk. Det är gärningarna som är förutbestämda, sättet att leva i ett liv tillsammans med Jesus. Redan i skapelsen är vi utvalda, förutbestämda; nämligen ”till att vara honom lika” (1 Mos. 1:26, 1 Joh. 3:2). Missuppfattningarna om predestinationen har lett till uppfattningen att inte alla kan bli frälsta, bara de s.k. utvalda. Det har ställt till mycket oreda bland kristna. Men Gud vill att *alla* människor skall bli frälsta!

Nåden i Bibeln

Självklart är att vi söker i Bibeln efter vad som står där om Guds nåd. Bibeln innehåller ungefär 150 ställen som nämner Guds nåd. Paulus nämner nåden 100 gånger. Intressantare än hur många gånger ordet nåd förekommer är de ställen som visar på Guds nåd, hur han handlar i sin nåd, även om ordet nåd inte används. Vi finner snart nog att hela Bibeln är fylld av detta. Det är därför som Bibeln framstår som Guds ord. Bibeln kan inte uppfattas som människotankar, om än aldrig så djupa och fromma.

I skapelsen visar Gud sin nåd genom att ur intet och för intet skapa en värld som är god, och en människa till sin avbild. Vi talar om Faderns nåd. Då den goda världen faller ur nåden i synd, försonar han världen med sig själv i Jesus Kristus och frälser oss från det onda. Det är Sonens nåd. I sin nåd fortsätter han att föra oss tillbaka till sig. Det är Andens nåd.